

B E R G - E C H O ' S .

BERG-ECHO'S

OF

STEMMEN UIT Velerlei Stemmingen.

DOOR

DEN OUDE VAN DEN BERG.

DEVENTER,
W. HULSCHER G.J.ZN.
1885.

I N L E I D I N G.

Een vriend van den ondergeteekende, misschien na een goeden wenk gewaardeerd te hebben, noemde hem eens naar zijne woonplaats: DEN OUDE VAN DEN BERG. (Zie nr. 31).

DE BERG is eene hoogte binnen de Gemeente DEVENTER, die als zij wat beter geplaveid was, gemakkelijk zou te bestijgen zijn.

De vriend, een ijverig beoefenaar der Geschiedenis, zinspeelde aldus op HASSAN (- ben - Sabath - HOMAIRI) en zijne opvolgers, die omtrent de jaren 1090-1270 aan het hoofd der ASSASSYNEN SYRIE EN PERZIE onveilig maakten.

Daar een man, die bescheiden voor zijn dagelijksch brood werkt, en een *letterkundig* kampioen eigenlijk twee geheel verschillende mensen zijn, vond de schrijver

het voegzaam in zijne laatste hoedanigheid een anderen naam te bezigen en zette bovengemelden, die hem even bruikbaar dacht als iedere andere, op zijn titelblad.

Als nu de arbeider bedaard den vorm van den dichter nagaat, meent hij daarin een onwillekeurig streven te ontdekken om te bewijzen, dat de NEDERLANDSCHE TAAL niet minder dan de FRANSCHÉ voor het woordenspel geschikt is en dat een *ongezocht naturalisme*, een *classieke eenvoud in woordenkeus* en een *PARNASSIAANSCHÉ rijmenschat* niet onvereenigbaar zijn.

De zelfstandige lezer toetse deze meening aan eigen oordeel!

DEVENTER, September 1886.

DE O. V. D. B.

I N H O U D.

	Bladz.
1. De Bagijn Ontsmet	1
2. Bezadigd Onderzoek	2
3. Schrijven en Wrijven of Fictie en Fictie	3
4. Ware Vrienden	5
5. Een Eenzijdig en Naargeestig Kijkje in de Toekomst	9
6. Een Deftig Bal	13
7. De Horzel	16
8. De Gans en de Snoek	18
9. De Krielhaan	20
10. De Hamadrijaden of Mantelapen	23
11. Sommige Koffiehuizen en een Enkel Binnenhuis bij een Oproer	26
12. Geluk	29
13. De Dorpsonderwijzeres	31
14. Water in den Wijn	34
15. Eene Eerste Dichterliefde	36
16. Een Winterlandschap in Ubi-Ubi	39
17. Stemmen	41
18. Vastberadenheid	43
19. Bloei van het Paedagogisch Naturalisme	46
20. Verzuchting van een Nafef Anarchist	50
21. De Hondenbelasting	52
22. Koud	55
23. De Zeeslag bij Lestaffe. 1665	57
24. Bij een Zeusbeeld	61
25. Velleda	64
26. De Waag van Oudewater	66
27. Allerzielenlied op Het Verdronken Nederland	70
28. Een Zeegezicht	74

	Bladz
29. De Ruyter-Cantaten	78
<i>a.</i> Een De Ruyterdag	78
<i>b.</i> De Ruyter Ingehaald na den Slag bij Kijkduin	84
<i>c.</i> De Ruyters Lijkdienst	86
<i>d.</i> Apotheose	88
<i>e.</i> Slotcantate	91
30. Een Vonkske	92
31. De Oude van den Berg	94
32. Eene Dichterziel	97
33. Verheffing	98
34. Mijn Muze	101
35. Weerbaarheid	104
36. Des Dichters Hoogste Roeping.	105
37. Eene Bijzondere en Afesloten Dichtertaal.	107
38. De Zinnen	109
39. Drieërlei Toestand	111
40. Terugzien	112
41. De Hoogste Critiek	113
42. Het Gevaar der Kunst.	116
43. Poëzie en Dichtkunst	117
44. Aan de Weldoeners der Menschheid	118
45. Busken Huet en Jonckbloet	120
Opmerkingen bij de Verschenen Bundels van den O. v. d. B.	122
Punt- en Sneldichten I. Graftchrift op Geertruida Lichthart	22
Punt- en Sneldichten II. Invita Minerva	25
Punt- en Sneldichten III. Bij eene Zogende Zeug.	33
Punt- en Sneldichten IV. Venus Petraea	38
Punt- en Sneldichten V. Elk zijn Rol	49
Punt- en Sneldichten VI. Cokes-Kachels	60

E R R A T A.

- Pag. 5. Motto Reg. 5. lees: Behoeft.
 „ 17, Coupl. 3. „ 1. „ struik.
 „ 42. Regel 3. lees: koozend.
 „ 83. Regel 9. lees: eeuwig (zonder komma).
 „ 93. Coupl. 2. Reg. 4: lees „vlucht,” in plaats van ;
 „ 114. Coupl. 1. Reg. 3: lees *der* en niet *des* schrijvers.
 Verder nog enkele minder zinstorende vergripen tegen de ware
 punctuatie.
-

1.

DE BAGIJN ONTSMET.

ZEDEKUNDIG VOORBERICHT.

»Doe niet naar mijn werken, maar wel naar mijn woorden" -
Zoo zei de bagijn — en de menschen, die 't hoorden,
Onthielden een spreekwoord, bespotlijk in schijn —
En zagen een huichlaar in iedren bagijn.

Geeft ons LAFONTAINE de uitnemendste wenken —
Moet soms ook zijn slimheid den adeldom krenken —
Al kent hij zijn plicht en belang op een prik —
Hij mist de practijk bij den practischen blik.

De les des bagijns was de leering eens wijzen —
Zijn doen was niet altoos als voorbeeld te prijzen,
Doch blies hem een edele stem in 't gemoed,
Zij sprak uit zijn mond en zijn uitspraak was goed.

Er zijn er die 't weten, er zijn er die 't zeggen,
Trots 't leger gebreken, die lagen hun leggen —
Er zijn er die 't weten en 't doen metterdaad —
Zoo lang er zoo leven, kan 't zeggen geen kwaad.

1886.

BEZADIGD ONDERZOEK.

CRITISCH VOORBERICHT.

! Bouwt niet uit een enkle stemming
De gansche ziel eens menschen op!
't Is nu verrukking — dan beklemming —
Gedachte vaak nog in den knop.
Keurt niet den boom aan een der loten!
Zoodra daar binnen in 't gesticht
U alle ruimten zijn ontsloten,
En luik noch deur bleef voor u dicht,
Dan oordeelt ge eerst — wanneer ge wijs zijt
Of ge in een doolhof of paleis zijt.

1886.

3.

SCHRIJVEN EN WRIJVEN

OF

FICTIE EN FRICTIE.

FINANCIEEL VOORBERICHT.

 EN FRANSCHMAN (*) schetste tijd en zeden —
En wie het kwaad in 't menschedom zocht,
Was aan dien schrijver niet bekocht;
Toch had hij haast gebrek geleden;
't Zij dat het volk hem niet verstond,
Of in zich zelf het kwaad wel vond.

(*) Honoré de Balzac.

Nu stak de man zich diep in schulden —
 Hij was zijn land toch even na,
 Dacht hij, als SUE en als DUMAS,
 Die met de winst hun huis verguldden; —
 Waarom hij 't zijne tooien liet,
 Opdat geen mensch zijn armoe ried.

Wie met zijn werk zoo zegeviere, —
 Waarom de waarheid niet gezegd;
 Ik heb nog geld er bij gelegd —
 Ben bijgevolg een poovre sire;
 Wie met de pen zijn beurs niet spekt,
 Is een, die 't vak tot oneer strekt.

Daar sta 'k verlegen met mij zelven,
 Beschaamd en 't hart vol jaloezie,
 En kijk als een miskend genie,
 Op reis om 't eigen graf te delven,
 Of een *student*, door 't wee verslapt
 En *door de wereld doodgetrapt*.

Wie dan met schrijven en met wrijven
 Zich graag de leege zakken vult —
 Hij wrijve jichtpatiënt en bult,
 Poog' zoo wat krom is te verdrijven,
 Waarna hij kalm zijn reekning schrijft
 En deugdlijk buik en buidel stijft.

1886.

4.

WARE VRIENDEN.

AAN DR. J. J. LE ROY,

UIT ENKELE GOEDE DE BESTE.

Niet altoos is de boog bepeesd —
De schacht der lans wordt licht gebroken —
Diep zit soms 't fijnst gevoel verstoken —
En hij, die 't minst den vijand vreest,
Rehoeft en schat den vriend het meest.

HASSAN.

't s altijd, Ware Vriend! beweerd,
Dat we u eerst kennen in den rampspoed,
Dat als de kost is opgeteerd,
De laatste druppel in de lamp moet,
Gij in ons hart, als elk zich schuil houdt,
Van eere en dank u zelf een zuil bouwt.

Maar, och! als de armoe vinnig nijpt,
 Stuit zelden nooddruft op ontaardheid,
 En als gij, vriend, naar de aalmoes grijpt,
 Ziet men nog lang niet, wat gij waard zijt;
 Als tot een gift u schaarschte of kou drijft,
 Wie durft verklaren, dat gij trouw blijft?

Ik zeg niet, Rijkaard! hij is vriend,
 Die daaglijks bij u stroopt en schuimloopt,
 U prijst en flikflooit onverdiend
 En losse gratie elk verzuim doopt;
 Van wandos zegt, dat hij u áánzicht,
 Uw besten raadsman van de baan licht.

Neen! Hij geldt onbeschrijflijk veel,
 Die als het lot u lof gewijd heeft,
 Als eerbewijs u valt ten deel,
 U nader treedt en niet van nijd beeft;
 Met de u geboden hulde blij is,
 Waardeeren blijft wat uw waardij is. —

Die zich verheugt in uw geluk,
 Of 't voor hem feestvreugde en onthaal waar';
 Bedenklijk kijkt bij iedre nuk —
 Die ware vriend is onbetaalbaar;
 Wien 't lot aan z o o een tot den dood bond,
 Kan zweren, dat hij een kleinóód vond.

1885.

5.

E E N

EENZIJDIG EN NAARGEESTIG KIIKJE

IN DE

TOEKOMST.

k zie de toekomst helder in —
Moog' soms al iets verkeerds gebeuren,
De zaken loopen naar mijn zin
En 'k vind geen reden om te treuren; —
'k Benijd 't gelukkig nageslacht,
Dat zulk een gulden morgen wacht.

Al nader lacht de tijd mij aan,
 Dat zooveel hulptuig is gevonden,
 Dat zooveel radertjes bestaan,
 Die in 't verleden niet bestonden,
 Dat op een enklen domper na
 Geen mensch meer werkt met schaaft of spa.

In de eeuw der electriciteit
 Denkt geen er aan zich warm te ploegen,
 't Wordt al door louter kunst bereid,
 Er is geen sprake meer van zwoegen,
 De boer kijkt toe op zijn gemak
 En houdt de handen in den zak.

Die 't kostje winnen met gesjouw,
 Die met de knokkels 't brood verdienen, --
 't Wordt afgelost, 't zij man of vrouw,
 En eens vervangen door machines;
 Geen kracht van spieren wordt verkwist
 En ieder mensch is machinist.

De sporen gaan nog eens zoo snel
 En vliegen zonder vuur of kolen;
 Men zegt dat zwarte goed vaarwel,
 't Blijft rustig in den grond verholen,
 Men staart met afschuw naar zoo'n kuil
 En niemand maakt zijn vingers vuil.

De blanke stam, steeds aangegroeid,
 Heeft heel den aardbol onderworpen,
 Alom den kleurling uitgeroeid,
 Gestrooid zijn vlekken en zijn dorpen; —
 Geen geel of rood in land of stad,
 Tenzij een liplap of mulat.

Vergaan is 't kroezig negerras,
 Geen baboe's meer in 't rijk der foelie;
 Men wijst, waar eens de HINDOE was,
 Waar eens de PERS of LANGSTAART-KOELIE,
 Waar eens de kaffer in zijn kraal,
 De HOTTENTOT, de KAMSCHADAAL.

Waar eens dat rare volk gehuisd,
 Geploeterd heeft in 't zweet van 't aanschijn,
 Wordt 't asphaltjaagpad druk gekruist
 En floddren sletjes in den maanschijn;
 Waar horde doolde en karavaan,
 Tjilpt aller lievlinge op de baan.

Waar eens de tijger heeft gebruld,
 Leeuwinnen wierpen hare welpen,
 De boa school door loof omhuld,
 Om de antilope te overstelpen,
 Wordt nu slechts hand en darm gezalfd,
 Geblaat, gebalkt, gebigd, gekalfd.

Wordt slagtang of giraffenek,
 Of neushoorn uit den grond gedolven,
 Vindt men een pelikanebek,
 Of drijft bij toeval op de golven
 Het wrak van walvisch of dolfijn —
 Elk vraagt verbluft, wat dat mag zijn.

Dan staat de mensch verbouwereerd,
 En snelt verbaasd naar zijn geleerden;
 Daar wordt vermoed, gegist, beweerd,
 Gelijk eens de oude lui beweerden;
 Men denkt zich stomp en spitst zijn brein
 Bij 't zien van wolfstand of balein.

De wijze, die geen antwoord weet,
 Vervloekt zijn ondervragers innig;
 De schrandre heeft het spoedig beet,
 De domkop schreeuwt of kijkt diepzinnig;
 Een slimmerd, schraaltjes onderleid,
 Versiert zich met bescheidenheid.

Want alle wild is lang vernield,
 Het ongenaakbare is toegankelijk,
 Zoodat onze Aard niets overhield
 Van wat eens rondzwierf onafhankelijk;
 Alleen aan ezel, gans en eend
 Wordt voeder, stal en steun verleend.

De kleederdracht werd ook beschaafd,
 Geen schijn of blijk van bonte doeken;
 Geen meiden meer door 't schort verslaafd,
 Het kleurig jak is ver te zoeken;
 Werktuiglijk wordt geschuurd, geklopt,
 Gedweild, geboend, geveegd, geschrobd.

Wat bij het reizen thans bekoort
 En voor verveling kan behoeden,
 Verscheidenheid van vorm en soort,
 Die zooveel *netheid* moet vergoeden, —
 't Werd al een zelfde misfiguur,
 Verwongenheid en onnatuur.

Steeds weer de heer met hoogen hoed,
 Die achtloos trekt aan zijn *glaceetje*,
 Die kijkt, dat ieder meenen moet:
 Dat is een man, die weet zijn weetje; —
 De onnoozle slokker, die hem ziet,
 Staat stil en denkt: Dat is een *Piet*!

Dan is 't de mode, dat de lucht
 Door dradenwebben afgeheind wordt,
 Waarlangs het menschedom hijgt en zucht
 En iedre zwerver nageseind wordt; —
 Waar iemand vliedt of dwaalt of woont,
 Men wordt alom betelephoond.

Gelijk men nu per snelpers drukt,
 Per sneltrein reist, komt straks de snelkok;
 Gelijk vaak 's bakkers brood mislukt, (*)
 Wordt dan het paterstuk een kwelbrok;
 Men haast en rept zich, zwelgt en schrokt,
 Wat eens geslurpt werd, wordt geslokt.

Geen rust of duur wordt u gegund,
 Men klaagt slechts over tijdverspilling;
 Gij jaagt en jakkert wat gij kunt,
 Uw gansche lijf is zenuwtrilling;
 't Is of gij van een sneeuwberg glijdt,
 Per tweewiel rolt of schaatsen rijdt.

Wordt nu gedraafd, dan wordt gerend;
 Dan giert en buldert wat nu suizelt;
 Men wordt een dwarrelvaart gewend,
 Waar nu nog 't hoofd van soest en duizelt;
 Dan wordt 't schermutslen heete strijd —
 Sprei uit uw wieken! Trage Tijd!

1885.

(*) Toen onlangs een Bakkersbond werd opgericht, moest een Hoogleeraar uitmaken of „Bond” mannelijk of onzijdig is. Ieder letterkundige voelde zich door deze hulde innerlijk verkwikt. Nu de H.H. Bakkers op dit punt gerustgesteld zijn, zou het niet verkeerd wezen, dat zij samen afspraken hun brood niet te vroeg uit den oven te halen. Want, waarachtig! het moet den O. v. d. B. van het hart: Er wordt in NEDERLAND nog veel ongaar brood gebakken. Denkt soms een lezer: Waar bemoeit zoo'n O. v. d. B. zich al niet mee!, dan antwoordt hij: Gelijk de PANGERMANIST riep: „*Das ganze Deutschland soll es sein*”, zoo spreekt de dichter:

„*Heel 't menschlijk leven zal het zijn*”.

6.

E E N

D E F T I G B A L .

Hoe heuglijk is ons aardseh bestaan,
Dat er naar alle vakken
Een tal van minnaars snakken ;
Want het krioelt op elke baan ;
Boekt JOCHEM zijn geschriften,
JOOST houdt van muggeziften.

Zoo is 't met iedre bezigheid,
't Zij preeken, dichten, kallen,
't Zij kijven, stoeien, mallen,
Men vindt er iemand toe bereid ;
En niet altijd gedwongen,
Maar door zijn aard gedrongen.

Maar wat het meest verrukking wekt,
Dat zijn de zwarte mannen,
Met kleeren strakgespannen,
Met halzen uit de kraag gerekt,
Met rokken, witte dassen
En borsten gladgewasschen.

Waar moest het met het menschdom heen,
Als zulke schaduwbeelden,
Niet meer met poppen speelden,
En 't huppelspel op eens verdween,
En alle platte hoeden
Naar de andre wereld spoedden !

Hoe schoon, die dartelheid met tucht
Geregeld en geordend !
En de arm het lijf omgordend
En zwartrok dwarlend door de lucht,
Of naar 't bevel der klanken
Daar sloffend langs de planken !

Ik spaar de CIRCÉ's in de zaal,
 H a a r maakt het dansen lenig,
 Gelukkig werd er menig —
 Voor haar is meest de mode een praal;
 Ik zing nog te elfder ure,
 FEDORA ! Uw *tournaire*.

Zij zijn de vogels in het loof
 Met heldre, lieve kleuren ; —
 Geen rouwdos om te treuren
 Bij 't naken van den maagdenroof ; —
 Doch waar zij 't woud verfraaien,
 Waartoe die zwerm van kraaien ?

'k Weet, dat er elk naar watertandt
 Der lustige EVA's kindren ;
 Een beul, die 't wou verhindren !
 Ik koos een Pater langs den Kant —
 Maar 'k weet, dat 't erg gemeen is,
 En te ongemaakt meteen is.

't Is w è l dan ook en wijs beschikt,
 Dat keur van lui er loopen,
 Die gaarne rokken knopen
 En die het dribbelvuur verkwikt, —
 En daarom schalt, Trompetten !
 Waar zij hun voeten zetten.

7.

DE

H O R Z E L. (*)

De dichter is gelijk de bij
En gaart van alle bloemen;
De schelste laat hij soms ter zij,
En zoekt in stee van hoovaardij,
Wat 't needrigst is te noemen.

(*) De nrs. 7—10 zijn aan de dierenwereld ontleend en de nrs. 8 en 9 zouden fabelen zijn, als de beesten spraakzamer waren.

Doch laat hij praal en glans met vree,
 Zijn oogst is niet geringer, —
 Al zwevend om een boschje of twee,
 Brengt hij den zoetsten honing mee,
 En vreest geen mededinger.

Wanneer hij kas- en sierbloem mijdt
 En stroopt langs tengre klokjes —
 Gelooft niet, dat hij honger lijdt,
 Hij lust en vindt naar eisch en tijd
 Zijn slokjes en zijn brokjes.

Let zelf op gindschen fraaien struik
 Gij wordt ontstemd en korzel; —
 Hoe geurig die bosschage ruik',
 Gij wendt u van der rozen puik —
 Daar binnen gonst een horzel.

1885.

8.

DE G A N S

EN

DE S N O E K.

Een snoek, voorzien van fel gebit,
Dolf, daar hij snel was in zijn gangen,
Nooit in de weetring 't onderspit,
Had menige oude rat gevangen,
En als hij 't noodigst werk gedaan had,
Dan stond hij — als hij lust in staan had.

Daar hoort hij boven in zijn plas
 Een gans, die schomlend dreef op 't water,
 En razend ingenomen was
 Met korten nek en lang gesnater,
 Want 't bleef een eeuwig, lomp geploeter
 En de eigen wantoon in 't getoeter.

De snoek schiet plotsling haar voorbij,
 Zwemt sierlijk rond in stoute bochten,
 Bespiedt dien klomp aan iedre zij,
 Wat al die pennen saam vermochten, —
 Doch links en rechts is niets te ontdekken,
 Dan slobbren, plappren, kwaken, kwekken.

De gans, met al haar stompen zin,
 Snapt, dat de baas haar voor den gek houdt;
 En denkt: Wat beeldt die visch zich in,
 Die 't droge schuwt en steeds zijn bek houdt?
 Zij meent: Hij zal mijn knapheid schatten
 In 't wiggelbeenen, zwabbergatten.

Zij strompelt vadsig op den kant,
 En waggelt log en onbehouwen; —
 De snoek, geslepen van verstand
 En spottend met dat zelfvertrouwen,
 Ziet in een wereld, waar veel zots is, —
 Dat de ijdelheid des kleinen trots is.

1886*. (*)

(*) De 1886 met * gemerkt, dagteekenen van vóór de verschijning,
 der KLOKKETONEN.

9.

D E

K R I E L H A A N

En krielhaan, op zich zelf verzot
En ontevree met stand en lot,
Ontvlood de kippen en kapoenen,
En zocht 't gezelschap der kalkoenen.

Een oude schalk, bij 't mal gezwaai
 Van 't haantje, luistert naar 't gekraai
 En kijkt met kalmen blik en deftig,
 Hoe wulpsch de windbuil is en heftig.

Er was iets aardigs in den dwerg,
 Zoolang hij tripte zonder erg,
 En niet verwaand en zwijmeldronken
 Met hooger soort zocht mee te pronken.

Dra zag de kwant, hoe de oude vriend
 Niet van dien ophef was gediend —
 Doch niet gebeterd door zijn snauwen,
 Verviel hij in een kring van pauwen.

Hier praalt nog meer de modegek,
 Draagt hoog den kop en stijf den nek,
 Alsof hij zelf der pauwen keur was,
 Of als een kwast, die graag acteur was.

De pauwen maakten zich niet dik,
 En hadden blijkbaar machtig schik;
 Want ging het beest op teen of hiel staan —
 De dreumes was en bleef een krielhaan.

Nu is in 't eene boek vervat,
 Dat toen hij 't hier verkorven had,
 Hij werkelijk als een eend zoo dom leek,
 En zelfs geen krielkip naar hem omkeek.

Maar ook een andre lezing meldt,
 Dat een pauwin den spring-in-'t-veld
 Ten echt wat veeren aan den staart reeg —
 Dan zien wij, hoe de gek de kaart kreeg:
 1886*..

PUNT- EN SNELDICHTEN.

I.

GRAFSCHRIFT OP GEERTRUIDA LICHTHART. (*)

TRUITJE was een ijdelruitje
 Met een malsch en mollig huidje —
 En ondanks haar snoepig snuitje
 Niet precies een fijn beschuitje —
 En geen kruidje-roer-mij-niet —
 In dat schuitje voer zij niet.

1885..

(*) Mocht er nog eene jonge juffrouw van dien naam bestaan, zoo wenschen wij haar een langer leven, een even zacht oppervlak en een greintje meer innerlijke consistentie toe.

10.

DE

H A M A D R I J A D E N

OF

MANTELAPEN.

a.

Wie 't land bezoekt der AFRIKANEN,
Vermij de mantelbavianen,
Afzichtlijk,forsch en onvervaard,
Die soms 't genoeg en zich verschaffen
Om antilopen en giraffen
Te kiezen voor hun zadelpaard.

Er zijn er zelfs, die zich vermeten
 Op 's luipaards lillend lijf gezeten,
 Te rennen door de woestenij, —
 Waarom het roofdier op zijn paden
 De sterkste der hamadrijaden
 Met recht behoedzaam laat ter zij.

b.

Toen 'k eens den horizont voorbijzocht
 En uitkeek naar zoo'n woesten rijtocht,
 Rees 't vreemdste tooneel voor's geestes oog; —
 En 'k dacht, daar 't renperk zonder grens was,
 Of 't niet de hartstocht op den mensch was,
 Wat in de verte zich bewoog.

Als 'k lees wat andre zwervers schrijven,
 Kan de aap niet altijd meester blijven
 En rijdt de luipaard op zijn beurt —
 Is 't niet alsof twee helsche schimmen
 U tegenkrijgschen, tegengrimmen,
 Wanneer zoo de een den ander sleurt?

Bij velen, die door 't leven stoven,
 Zat nu eens aap dan luipaard boven,
 'k Herken hier 't zelfde spel van 't lot; —
 'k Doorliep de wereld en het was me,
 Als zag ik woestheid op sarcasme,
 Of drift getemd door bittren spot.

c.

De dog, die luipaard zich mocht wanen,
 Vermij de mantelbavianen,
 Strijdvaardig,forsch en onvervaard,
 Die soms 't genoeg en zich verschaffen
 De rekels, die balsturig blaffen,
 Te kiezen voor hun zadelpaard!

1886*.

PUNT- EN SNELDICHTE.

II.

INVITA MINERVA.

Helaas! Waar blijven mijn gedachten?
 Dat wuft gespuis is op den loop;
 Daar zit ik nu ontzind te wachten
 En vlei mij met een valsche hoop; —
 Want waarlijk, als d'at goed den brui er van geeft,
 Dan ken ik geen dagdief, die 'r luier van leeft.

1885.

11.

SOMMIGE KOFFIEHUIZEN

EN

EEN ENKEL BINNENHUIS

BIJ

EEN OPROER (*)

Wanneer de bedding raakt aan 't woelen
Van 't groote meir der Maatschappij,
En troebel nat begint te spoelen —
Waarom verbleekt en siddert gij
En ziet ge met vertoornde blikken
Die golven aan den oever wrikken,
Daar draf en drab zich opwaarts wringt? —
't Bezinksel doet 't bezonkne spatten,
Als kon de kom niet 't vocht bevatten,
Dat uitbreekt en zijn dam verdringt.

(*) Dit nummer is vóór de jongste ongeregeldheden vervaardigd en op vroegere levenservaringen gebouwd. Bij alle andere nrs. zoeke men minder zinspelingen dan toepassingen.

Als 't doffe brommen der geruchten
 Van volk op dol bedrijf belust
 Den zotten slenteraar doen duchten
 Voor eigen schat en eigen rust, —
 Dan hoort men smalen, smaden, schimpen,
 Men ziet ontdane tronies krimpen
 Van hen, die gistren nog kordaat
 Hun oogen onder 't luchtig dreutlen
 Vermeidden aan het eerste wentlen
 Van 't monster, dat nu voor hen staat.

Wat klaagt de huisvrouw over oproer,
 Die nooit om inbraak heeft getreurd,
 Wier verontwaardiging ten top voer,
 Omdat niets bloedigs was gebeurd!
 Misnoegd als niemand achter slot gaat,
 Als nergens schandpaal of schavot staat,
 Die weeklijks op haar krantje scheldt,
 Als niet een drenkling overboord lag
 En zij geen misdrijf, roof of moord zag,
 Met geur en kleur in 't Nieuws vermeld?

Och ! Hoe zou 't menschdom zich vervelen,
 Sloeg soms niet schrik en angst om 't hart !
 Och ! Hoeveel grover moest men spelen,
 Werd nooit het luie lijf benard !
 Gaf nooit om niet of schamel daggeld
 Het volk zich bloot op 't aaklig slagveld,
 Werd nooit aan 't staatsgebouw geschud, —
 Waar bleef uw tijdverdrijf, Verdwaasden !
 Die 's avonds gaapten, geeuwden, raasden,
 Als 't laatst gesprek was uitgeput ?

Verheugt u, Overspannen Zielen,
 Dat weer het scherm is opgehaald ;
 't Gehuil te midden van het krielen
 Is 't nieuwe stuk, waarnaar gij taalt ;
 Het dof geklikklak en geknetter
 Vervangt een wijl uw hol geschetter,
 De halfverlamde zenuw trilt —
 Bij 't zwaaien van de scherpe sikkels
 Herleeft weer de afgestompte prikkel,
 Zegt dank ! Gij hebt het zoo gewild.

G E L U K.

Sluit eens de nijpende armoe uit,
Of wonden, die nog ongeheeld zijn, —
Ik kom tot 't oud en blij besluit :
Zou niet 't Geluk gelijk verdeeld zijn ?

Hij, die ontbloot van gaven zwoegt,
Den minste dient van hen, die 't meest zijn,
Lijkt soms voldaan en vergenoegd,
Bij hen, die rijk aan goud of geest zijn.

Van velen, door Fortuin belonkt,
En die door buur en maag benijd zijn,
Is 't arme weelde, die daar pronkt,
Zijn 't zorgen, die met heil in strijd zijn.

Men vindt het best in kleinen kring,
Waar niet naar grooter staat gestreefd wordt,
Waar elk verwerkt, wat hij ontving —
't Geluk, dat zelden overleefd wordt.

1886.

13.

DE

DORPSONDERWIJZERS.

IDYLLE.

Wie huppelt vroolijk langs de wegen,
Omgeven door een kinderstoet,
Die lieve, goede gids genegen,
Die op hen staart met blij gemoed,
En mee kan dartlen in hun jool? —
Het is de juffrouw van de school.

't Is waar, ze draagt geen pracht van kleeren,
 Is niet gedost als een prinses,
 Gaat 's winters niet uit banketeeren,
 Maar gaat naar huis of naar de les,
 Zit nooit verlegen met haar tijd,
 En heeft de jeugd haar jeugd gewijd.

Zij had in 't dorpje geen verwante
 En in 't begin was alles vreemd;
 Zij is geen rijke gouvernante,
 Die met de dames fleemt en teemt,
 Soms buiten smaalt en binnen smult
 En wordt gekoesterd en geduld.

Al wat hulpvaardigheid en trouw is,
 Dat leert van haar het landlijk kroost;
 Zij doet wat lust en aard der vrouw is,
 Is voorbeeld, zegen, heil en troost;
 Is zij met strikken min bezwaard,
 Zij heeft haar vrijheid toch bewaard.

Waar' ze in de stad, ze kon geen schree doen,
 Of zag er velen meer bedeed,
 En zuchtte, dat zij niet kon meedoen,
 Leed aan een wonde nooit geheeld; —
 Terwijl 't een voorrecht is van 't land —
 Men vormt zich zelf verkeer en stand.

Als kindren kwaad bij taak of spel doen,
 H a a r tusschenkomst is dubbel sterk; —
 Hier is het, dat de vrouw kan weldoen;
 Hier is een veld voor liefdewerk;
 Een plicht, die adelt en vereert,
 Is wat een vrouw emancipeert.

1886.

PUNT- EN SNELDICHTEN.

III.

RIJ EENE ETS VOORSTELLEND EENE ZOGENDE ZEUG.

Als eerste plaat van een Nieuw Tijdschrift aan kunst gewijd.

Wie gaarne vette zeugen ziet,
 Door eene naald gegrift,
 Die waarheid en geen leugen biedt —
 Hij zegge: Uw biggen deugen niet,
 Uw spek onteert uw stift! —
 De kiesche viesneus grijne vrij —
 Wij huldigen de zwijnerij.

1886.

14.

W A T E R

I N

D E N W I J N.

Wanneer men van een nectar drinkt,
Waarbij men 't kakement verwringt,
Zooals wij veelal bij azijn doen —
Men kan best water in zijn wijn doen.

Als 't hart, door ziekte of zorg verteerd,
Een teug, die leven wekt, begeert, —
Ik zou 't met tintlend klaar robijn doen
En dan geen water in mijn wijn doen.

Als overmatige aandrang schaadt
En 't voor hervorming is te laat,
Als we ijdelijk krenken, noodloos pijn doen, —
Men moet wat water in zijn wijn doen.

Als 't jeugdig volkje een meening uit
En eensklaps op den meerdre stuit,
Die doet in 't groot, wat zij in 't klein doen —
Zij moeten water in hun wijn doen.

Wordt 't zwakke ontrust, het recht verdraaid,
Wanneer de snoever krijscht en kraait,
Hem 't ware woord naar 't hoofd gezwaaid,
Die vlegel zwijge en sta bekaaid;
Hetzij we 't grof, hetzij we 't fijn doen,
Men moet geen water in zijn wijn doen!

15.

E E N E

EERSTE DICHTERLIEFDE.

FANTASTISCHE HERINNERING.

Als, AGNES! u de dichter mint,
Hoe vurig en oprecht gezind, —
Wanneer hij u zijn wierook biedt,
Gij waart zijn eerste liefde niet.

Reeds lang had hij zijn bruid gereed,
 Had kunst en zorg aan haar besteed,
 Had haar gekoesterd en verpleegd,
 Voor gij nog op zijn outer steegt.

Uit 't oord, waar fee en sylphe woont,
 Had hij de aanminnigste getroond,
 Haar met een stralenkrans gesierd,
 Haar blanke slapen gelaurierd.

Hij had dien engel in zijn vreugd
 Bepareld met talent en deugd,
 Omluisterd met een lieflijk waas,
 Omsluiert met het vleidendst gaas.

En toen het beeld daar voor hem stond,
 Straks vluchtig zwevend langs den grond,
 Toen trad hij toe op zijn kleinóód,
 Opdat hij 't in zijn armen sloot.

Maar, ach! die schepping vlood weer heen
 En de arme schepper bleef alleen; — —
 Nooit boeide bede of symphonie
 Het spottend kind der fantasie.

Nog hield hij de armen uitgestrekt, —
 Daar heeft hij, AGNES! u ontdekt,
 En weer scheen 't voor den dichter ras,
 Of zijn gezicht belichaamd was.

Daar viel hij smachtend u te voet,
 En overstelpte u met een gloed,
 Dat 't scheen of hij alleen bezat,
 Wat hij van u juist noodig had.

Maar, AGNESLIEF! gij weet gewis,
 Dat menigeen dan dichter is,
 En 't meisje, voor en na die les,
 Blijft zelf de grootste dichteres.

O zalig, waar 't zoo weinig kost,
 Dat zij in 't beeld wordt opgelost!
 Tooi gij ook 't wezen met den schijn,
 En laat ons eeuwig dichters zijn!

1885.

PUNT- EN SNELDICHTEN.

IV.

VENUS PETRAEA. (*)

Asprissimo.

Vreemd, dat ons hart het zwaarst gekwetst is,
 Wanneer zij 't nuffigst en coquetst is;
 Dat VENUS 't grievendst en het kwaadst is,
 Als onze min het meest misplaatst is;
 'k Gedenk MOLIÈRE en zijn MEGERA; —
 Wrak- en wraakgierig is CYTHERA.

1886*.

(*) LE MISANTHROPE. *Après la lecture.*

16.

EEN

WINTERLANDSCHAP

IN

UBI—UBL.

ELEGIE. (*)

't **W**as koud en de aard bedekt met vlokken —
ZIJ kwam net thuis, en HIJ voorbij; —
Juist had ZIJ aan de bel getrokken; —
Haar blik glom vol van spotternij,
Zij trok een lipje en tripte zoetjes,
En stiet de sneeuw van bei haar voetjes.

*) ALCESTE au désert. (zie no. 22.)

En HIJ, verslaafd, laaghartig wezen,
Dien nog haar bos in keetnen hield,
Nog van zijn waanzin niet genezen,
Dacht: Lag ik op haar stoep geknield,
Ik gaf, gelaten en tevreden,
Haar blij mijn vingren te vertreden.

En toen de schalksche was verdwenen,
En kalm haar deur gesloten had, —
Toen liep HIJ wezenloos daarhenen
En zuchtte om die zijn hart vertrad; —
Hij knikkebeende en knikkebolde,
Terwijl een traan zijn oog ontrolde.

Dicht viel de sneeuw zoo na als voor —
En liet van traan noch voetstap spoor.

1885.

17.

S T E M M E N.

*Z*oo dikwijls als de winterbries
De jeugd in 't blozend aanschijn blies,
Wat float en suisde 't kind voorbij? —
Wees blij!

Speelt weer de zoete lentelucht, —
Zij fluistert, dartlend in haar vlucht,
Tot 't meisje kozend langs haar koon:
Wees schoon!

Wanneer des zomers de onweersvlaag
Den jongling wekt van hitte traag, —
Zoo klinkt een stem uit iedren hoek:
Wees kloek!

Begroet in onlust of gevaar
De stormwind held en kunstenaar, —
Zoo roept Natuur haar gunstgenoot:
Wees groot!

Wanneer de orkaan met woest geweld
Ons trillend land op schatting stelt,
Zoo loeit het buldrend langs het zwerk:
Wees sterk!

V A S T B E R A D E N H E I D.

Wanneer het volk raakt aan 't rumoeren,
 Wanneer er onrust, onraad is,
 De Maatschappij begint te ontroeren,
 Beducht voor een gebeurtenis,
 Die breekt wat stut, die velt wat staat, —
 Zucht ieder: 't Was nog nooit zoo kwaad.

Wanneer twee volken of twee vorsten
 Daar grimmig grijnzen naar elkaar,
 Van ongeleschte wraakzucht dorsten
 En maken zich ten oorlog klaar —
 Dan hijgt al huivrend menigeen :
 De wolken pakken zich opeen !

Dan is 't of nooit zoo iets geschiedde,
 Of wat daar dreigt en dreunt en gromt,
 Wat rond ons smeule, borle, ziede,
 Uit 't broeïnest van het heden komt ;
 Van angst zijn steden bijna ziek,
 En streken siddren in paniek.

Alsof Natuur niet 't menschdom les gaf,
 En wijst hoe 't donker volgt op 't licht ; —
 Gaan we op die groote meesteres af,
 Men wordt vermaand, gesterkt, gesticht ;
 't Is donder, hagel, sneeuw of hoos, —
 't Was nuttig, schoon niet schadeloos.

Men kent die buien en die vlagen,
 Men kijkt niet als een kind verbaasd,
 Staat bij het onweer niet verslagen,
 Of huilt niet, als de stormwind blaast ; —
 Men heeft zich met behoedzaamheid
 Op droog en vochtig voorbereid.

Zoo is 't ook met de harde zengen,
 Die gieren door de Maatschappij,
 Die zuiverheid en frische brengen,
 En dooven dorre kibblarij; —
 En als men ducht of krimpt of krijt,
 Het is geen vondst van onzen tijd.

EUROPA is geen kruit-en-loodkolk,
 Al siddert in een hoek de grond,
 En HOLLAND had zijn KAAS-EN-BROODVOLK,
 Voor 't sociaal gevaar bestond;
 't Is naar — niet nieuw — wat ons verstoort,
 't Is onlust, die bij 't leven hoort.

En w a t er bij hoort is bewustheid
 Van 't nut der leniging der kwaal,
 Een harnas tegen ongerustheid,
 Een hart vermurwd en toch van staal,
 Een levensmoed, die nooit verkwijnt,
 En dien geen wissling ondermijnt.

1886.

BLOEI VAN HET PAEDAGOGISCH
NATURALISME. (*)

EIGENSCHAPPEN EN VEREISCHTEN:

NAUWKEURIGHEID EN VUILNIS.

BALLADE — SATIRE.

Enfants! Voici les boeufs qui passent, —
Cachez vos rouges tabliers!

VICTOR HUGO.

k zat eens voor mijn raampje —
't Was acht palm bij zesthalf —
Daarover stond een kraampje —
Daarnevens lag een kalf.

(*) Sur EMILE ZOLA.

ZOLA, parfois sublime, a savouré la fange, —
Et si la boue est Ciel, EMILE en est l'Archange.

DE O. v. D. B.

Het kalf was neergezegen,
Gebonden aan een hek;
Van modder nog gezwegen,
Lag 't midden in den drek.

Er zwolg een zwerm van vliegen
Van d' afgang van het beest;
Wel tachtig, zonder liegen,
Zijn daar bijeen geweest.

Onwuid door vieze doeken,
Stond in de kraam een wijf, —
Daar bakte ze oliekoeken
En haar beslag was stijf.

Ik telde zeven puisten
Op haar verweerd gezicht;
Zij had twee vette knuisten,
Een lapje om elk gewricht.

Haar rok was vol met gaten,
Aan flarden was haar jak; —
Ik merkte bij haar praten,
Dat 't half gebit ontbrak.

Haar ooglid was ontstoken,
Verwaaid de losse muts;
Haar bruine vingers doken
In 't meelsap bij 't gekluts.

Terwijl ze een knaap de keus gaf —
Zij had ze koud en warm —
Veegt zij den rooden neus af
Met den benedenarm.

Die knaap had bloote voeten,
Een spleet in d' eenen klomp,
Een van de zwartste snoeten
Op een gebulten romp.

Hij droeg een hoed met deuken,
Geen knopen aan zijn buis;
Hij schurkt zich van het jeuken
En knipt een magre luis.

'k Zag, toen hij even stil was,
Een winkelhaak — en 'k meen,
Dat het de linkerbil was,
Die door de reten scheen.

Daar Snotdolf stond te bikken,
Poogde onze helleveeg
De brommers af te schrikken,
Die aasden op haar deeg.

Als meer zoo'n vuile troep doet,
Vloog toch de vliegengzwerm
Van 't een naar 't andre.... snoepgoed,
Ondanks haar wild geschermd.

Nu schuilt naar ons beweren
 Hierin een diepe les ; —
 Als 't wijf had kunnen leeren,
 Was ze onderwijzeres.

Als eens de knaap gedrild was,
 De tod door 't sop gehaald,
 Als eens het kalf gevild was
 En opgeruimd de vaalt —

— — — — —
 — — — — —
 Dan was 't misschien niet mooier,
 Doch 't was ten minste schoon ;
 Geen schooister meer of schooier. —
 Onze ijver kreeg zijn loon ! . . .

Maar 'k zat niet voor mijn raampje
 Van achtpalm bij zesthalf,
 En keek niet op mijn kraampje —
 Weg wijf en knaap en kalf.

1886.

PUNT- EN SNELDICHTEN.

V.

ELK ZIJN ROL.

Aan braven eenvoud schaaf en scheermes ! —
 Peil, WETENSCHAP, den vuilsten grond !
 Den rooden woestling zijn scalpeermes !
 De KUNST bevlagge 's krijgsmans wond !

1886.

20.

VERZUCHTING

VAN

EEN NAÏEF ANARCHIST.

Wanneer eens alles weg was,
Zoo tegenweer als wet,
Er slot noch sloot noch heg was,
Bij niemand was belet; --

Als alles was gesprongen,
 Gebarsten en vergaan,
 Gereten uit de spongen,
 Onthengseld en verdaan, —

Dan waren er geen zieken,
 Dan liep men geen gevaar,
 Geen mijnen of fabrieken,
 Geen sul of sukkelaar.

Niets dat wij nu verfoeien
 Verminderde ons plezier,
 Geen boeten meer noch boeien,
 Geen rechter noch cipier.

Geen wacht voor bakkeleiers
 Na onbetaald gelag;
 Geen macht van koddebeiers; —
 Geen onbepaald gezag.

Geen dienders, geen kommiezen,
 Geen schildwacht en geen wal; —
 Niets was er te verliezen,
 Te winnen overal.

Wat zouden wij dan mans zijn! —
 Dacht ik niet juist van pas:
 Waar niets is, zou veel kans zijn,
 Dat ik er zelf niet was.

21.

D E

HONDENBELASTING.

EEN FAMILIE-TAFEREEL

IN

EENE ZUID-HOLLANDSCHE STAD.

De hondenbelasting ging in met het jaar,
Vier gulden zou FANNY dan kosten;
Dit werd onze burgerfamilie te zwaar,
Zes kindren zijn lastige posten.

Tot hiertoe verwendden en prezen ze 't beest,
 Een speelnoot, zoo trouw en zoo zindlijk;
 Doch nu was de prettigste tijd er geweest,
 Belastingen maken onvrindlijk.

»'t Is a a k l i g zooals hij aanhoudend verhaart,
 'k Ben n a a r van het stoffen en vegen;
 Het beest is het wasch- en het scheerloon niet waard,
 Ik heb er genoeg van gekregen." —

»Twee jaar was hij zeker, toen Tante hem gaf,
Wij hadden hem over de zeven —
 Me dunkt nog een poosje en het beste is er af,
 Wie oud wordt heeft niets aan zijn leven."

Aldus sprak de moeder: — »'t Is niet om het geld,
 Maar hebt ge er iets anders dan last van?" —
 De kinderen kijken een weinig ontsteld,
 En vaderlief lijkt er verrast van.

Maar moeder bestuurt en regeert het gezin,
 Al gunt zij er vader den schijn van;
 Nu zegt zij: »We geven van 't duurste hem in,
 Dan heeft er de stumper geen pijn van."

Al spoedig wordt dan de apotheker gehaald,
 Die 't ook voor een buurman gedaan heeft;
 Hij nadert, reeds lang tegen moorden gestaald,
 Vermits hij er vijftig begaan heeft.

Hij grijpt naar zijn fleschje... 't Gezin zit gejaagd
 En staart op 't zachtmoedige wapen; —
 Gij weet, als gij nooit zulk een zwijmeldood zaagt,
 Van sterven — maar niet van ontslapen.

»Mijn hemel! Hoe lief gaat het beest er van door!»
 Roept vader, van weemoed bevangen; —
 »Och ja!» zegt de moeder, »ik teeken er voor,
 Men zou naar zoo'n einde verlangen.»

En weken daarna, als de vrouw weer vertelt
 Van zulk een aandoenlijk verscheiden,
 Dan is het als was er het mensch op gesteld,
 Een elk tot den stap te verleiden. —

Een heirleger prikte op de steedlijke rol,
 Maar menige lievling bezweek er, —
 Ook FANNY betaalde te voren haar tol,
 Geïnd door den stadsapotheker.

1886.

K O U D. (*)

 MIJMERING VAN EEN HANDELAAR-PHILOSOOF. (†)

Koud wordt mijn voet, als ik warm van het dek ben
 En ik hem neerzet op tegel of steenplaat; —
 Daar ik als nachtgast geen grooter gebrek ken,
 Mijd ik een kou, die door merg en door been gaat.....

(*) Dit no. en enkele andere zijn meer bijzonder bestemd voor minnaars van rijmelooze verzen, den wildvreemden en anderslachtigen Grieken en Romeinen nagezongen.

Hun, die nu mochten meenen, dat het hem alleen in het rijm zit, worden no. 7 der KLOKKETONEN en no. 43 der BERG-Echo's welwillend opgedragen.

(†) LE MISANTHROPE. *Après la représentation.*

Koud is de leuning, waarop ik mijn hand leg,
 De ijzeren richel, als klammig mijn vel is;
 'k Trek dan mijn vingers in haast van den rand weg; — —
 Koud is het bloed van een schol en een schelvisch

Koud is 't, wanneer ge van wijn of van bier vol
 Plotsling uw hoofd steekt in avond- of nachtwind;
 Zwaar is de roes van den jeugdigen zwierbol,
 Die zich verheugt in een bries, die hij zacht vindt

Koud wordt de man, die geen wol in de vorst draagt, —
 Koud scheen de gang, als ge pas van het vuur kwaamt; —
 Koud is het kelderbier, als u de dorst plaagt, —
 's Winters de zalm in de bussen verduurzaamd

Koud is uw tronie, als stondt ge er ontzet van,
 Kwade Betalers! als 'k lang niet van pas kom; —
 Koud in 't hotel was de witte lampetkan,
 Koud als het ijs, dat daar viel in mijn waschkom

Koud is de wang, die verstijfd van den schrik is,
 Hoe ik met *eau de cologne* haar bette! —
 IJziger echter is niets dan uw blik is,
 Harde, wreedaardige en ijdle *COQUETTE!*

1886.

23.

D E

ZEESLAG BIJ LESTAFFE.

1665.

Heeft PUNISCH niet voor valsch gegolden?
Was 't niet de naam voor vuig gebroed?
Is niet CARTHAGO uitgescholden
Voor wreed gespuis, belust op bloed,
Daar 't iedren veldheer aan het kruis sloeg,
Die niet de zege en buit naar huis droeg?

Men heeft, ATHENERS! u verweten,
 Dat gij den man niet velen kondt,
 Met wien het zwaar viel zich te meten,
 Die naar verheven ambten stond,
 Die eens een groote rol gespeeld had,
 Of door zijn deugd 't gemeen verveeld had.

Gij duidt het 't SCHRIKBEWIND ten kwade,
 Dat 't lijf en goed verbeuren liet,
 Van wie verdenking op zich laadde,
 Of 't hoofd voor 's vijands heirmacht stiet; —
 Reeds zien wij doodenkarren rijden — — —
 En 't valmes in zijn sleuven glijden.

Doch peilen we eens in ons verleden!
 Hoe menig voorbeeld en geval
 Van ondank en van ruwe zeden,
 Naast donkre vlekken zonder tal! —
 Wie wenscht, dat ik 't bewijs verschaffe,
 Gedenk' den zeeslag bij LESTAFFE!

Toen 't BRITSCH geweld ons op de vlucht drong
 En 't waterfort van WASSENAAR
 Door zelfvernieling in de lucht sprong,
 Steeg zoo de ontzetting in 't gevaar,
 Dat elk de wijk met de eigen kiel nam,
 Verwaaid voor TEXEL of DEN BRIEL kwam.

JAN EVERTSEN, die zich geweerd had,
 Als lid van 't onversaagdst geslacht,
 Die 't lot kloekmoedig getrotseerd had,
 Doch deinzen moest voor de overmacht, —
 Dacht, dat hij veilig en vertrouwd was,
 Waar 't eerst de prinsevlag ontvouwd was.

Doch 't BRIELSCHE volk, dat niet gewend was,
 Dat 't STAATSCHE roer 't gevecht ontweek, —
 Dat met den weerspoed onbekend was
 En wien een aftocht lafheid leek —
 Maakt er den scheepsvoogd een verwijt van,
 En voelt er gramschap, woede en spijt van.

Daar greep het grauw den wakkren Zeeuw,
 Die later voor zijn land gesneefd is;
 Hij, 't sieraad van een heldeneeuw,
 Aan wien de nazaat nog verkleefd is,
 Wordt als ontaard en plichtvergeten,
 Verachtlijk in den stroom gesmeten.

Wat dappre van verraad beticht,
 Die zoo verdiend er 't leven afbracht!
 Hij ijlt naar 't HAAGSCHE krijgsgerecht,
 Waar dragen onwil zware straf wacht,
 Doch waar zijn naam met lof vermeld wordt,
 En schittrend in zijn eer hersteld wordt.

Wordt van 't gepeupel thans gezeid,
 Dat 't laag op dienders slechts durft smalen, —
 't Sloeg eens de hand, door toorn misleid,
 Aan een der wakkerste admiralen; —
 Nu zeg ik -- wil 'k de waarheid trouw zijn:
 Gelijk een volk is zal zijn grauw zijn.
 1886.

PUNT- EN SNELDICHTEN.

VI.

COKE-SKACHELS.

Keek ik in vroeger tijd den haard in,
 Dan had mijn geest er dra een vaart in; —
 Hij zag een fee in elke vlam,
 Die flikkrend uit den vuurgloed kwam
 En snel de vlucht naar boven nam
 Op vleugelen als die eens spooks zijn; —
 Terwijl mijn hersens als vol rooks zijn,
 Nu 't in toekachels turf en cokes zijn.
 1885.

24.

B IJ

EEN ZEUSBEELD.

Zijt gij nu de OPPERSTE DER GODEN,
Gij beeld van gulheid, kloekheid, kracht,
Die 't hunkren van den VRAAT ontvloten,
De Vader werd van ons geslacht?
Trots wenkbrauw en der lokken weidschheid,
Zien wij, dat gij de ZOON DES TIJDS zijt.

Is dat de stoorder van den dampkring,
 Die ratelt, buldert, bliksems schiet,
 Daar in 't azuur die groote lamp hing
 En over god en mensch gebiedt,
 Die wetten schept en schendt en rechtspreekt, —
 Die orde en wijsheid baart en echtbreekt?

Ontwaar 'k alleen nu in die trekken
 Een levenslustig filosoof,
 Moge ook zijn baard bewondring wekken,
 Maar mis ik d' oorsprong van 't geloof, —
 Dan zegt de GRIEK, wien kunst een lust is:
 Wij schildren hem, als hij in rust is.

Doch wien de OLYMPUS een tehuis biedt,
 Is voor uw hand, HELLEEN! te zwaar;
 Dit bekkeneel omvangt uw ZEUS niet,
 Het is, vermetel kunstenaar!
 Alsof ik in haar bad een non zag,
 Of schoorsteenvegers op een Zondag.

Of zegt gij soms bij die bedaardheid,
 Waarop geen zweem te lezen staat,
 Van 's heeren luimen en geaardheid, —
 Daar gij zijn goddelijk gelaat
 Angstvallig buiten plooi of kreuk houdt: —
 Dat ZEUS voor 't aardse kroost zich leuk houdt?

Uw kunst vermijdt wat is verwrongen,
 Beoogt het onvergankelijk schoon ;
 Gij hebt den hartstocht dus verdrongen,
 Zet zelfbeheersching op den troon,
 En daar verhevenheid uw doel is,
 Bant gij wat gisting en gevoel is.

Komediespel is dan uw pogen,
 En uw boetseerkunst als de vrouw,
 Die wischt de roode, tranende oogen,
 Die delgt de droefnis en 't berouw,
 Die 't hart van 't aanschijn weet te weren,
 Opdat geen smet haar schoon zou deren.

Neen, GRIEK! Schep MUZEN, HERCULESSEN,
 Verleen aan VENUS volle praal!
 Ontwerp BACCHANTEN en GODESSEN,
 Doch waag u niet aan 't ideaal;
 Tracht hooge kunst naar hooger zothed,
 Zij knede 't brein der hoogste godheid!

Als eene kunst die taak nabij komt,
 Het is 't gedachtenwekkend woord ;
 De T o o n, die 't godlijk D i c h t ter zij komt,
 Den geest bewiekt en niet verstoort ;
 'k Laat, ZEUS! uw stomme beelden zwijgen,
 Veel hooger wil VERBEELDING stijgen.

VELLEDA. (*)

Ginds hoog op haar toren verholen in 't woud,
 Woont zij, die men aanroept om hulp en behoud;
 Want al wat GERMAAN is zoekt leiding en les,
 Bij VELLEDA, godspraak en zelve godes.

(*) Men vergelijke hiermee het motto van no. 20 der KLOKKETONEN.

Staat moedig CIVILIS ten aanval gegord,
 De hardheid des mans en zijn list schiet te kort ;
 Met staal niet alleen kweekt men eendracht en trouw,
 Daarnaast past Verbeelding, 't Gevoel en de Vrouw.

't Ontzag blik met schroom naar 't ombladerde slot,
 En wacht de voorspelling van 't nadrende lot ;
 Had ROME's geweld de TEÛTONEN geplaagd,
 't Werd weerbaar verzet 'door de BRUCTERSCHE maagd.

Soms bood men ter slachting een vijand haar aan,
 Zij doodde den vreemdling gedoemd tot vergaan ; —
 Zoo 't offer, dat 't hart aan de hartstochten brengt, —
 Zoo 't zoet des poëets met satire gemengd.

Als 'k VELLEDA's grootheid en val overpeins,
 Gevat en ontvoerd door de klauw des ROMEINS,
 Dan zie ik de DICHTKUNST geknakt in haar wiek,
 Geveld en beschimpt door uw hoon, *POLITIEK!*

1886.

26.

DE W A A G.

V A N

O U D E W A T E R.

In vroeger eeuwen, toen de drommel
Veelvuldig afdaalde op onze aard, —
Soms met een wonderbaar gestommel,
Soms ongemerkt en doodbedaard, —
Voer hij, die nooit is te vertrouwen,
In 't lijf van maagden en van vrouwen,
En rustte na zijn langen tocht
In 't lichaam, door hem uitgezocht.

Er was een tijd, toen 't elks geloof was,
 Dat als de duivel zich verborg,
 Het liefst in een verweerde sloof was,
 Lang neergedrukt door 's levens zorg;
 Terwijl de tante zat te breien,
 Ging hij daarbinnen zich vermeien,
 En bouwde zich een zonnetent
 Van haar gerimpeld perkament.

Zegt soms een snuiter: Is het mogelijk!
 Verbeeld u, dat ik mij verheug,
 In vel zoo stug en zoo onooglijk!
 Ik blijf er buiten. — Elk zijn meug. —
 Waar duivels zulke harken kusten,
 Daar woeden blijkbaar duivelslusten,
 Die het begrijpen en verstaan
 Eens braven mans te boven gaan.

Schoon 't bestje van den prins geen kwaad wist,
 Hield zich de kwelgeest zelden schuil,
 Zoodat de buurt van angst geen raad wist; —
 En rond haar steeg het volksgejuil.
 Waanzinnig door dit helsch geschater,
 Week dan de ziel naar OUDEWATER, —
 Werd daar de satan niet ontdekt,
 Zoo werd hiervan bewijs verstrekt.

De duivel, trots zijn vreemd gevaarte,
 Als hij zich nestelde in het vleesch,
 Onthief het van een deel der zwaarte,
 Wat de uitverkoren waag bewees;
 Dit was een voorrecht van het stadje,
 Voor 't land een roemrijk, kostbaar schatje, —
 Want in heel 't Westen was de vraag
 Naar OUDEWATERS heksenwaag.

Nog menig dartel ding bestaat er,
 Zoo op het oog een beetje licht;
 Doch dat gaat niet naar OUDEWATER....
 Haar weg is elders heen gericht;.....
 Maar 'k mijd den staf dier herderinnen; —
 Gij, slaggewieken, wuft van zinnen!
 Op lotgeval en kansspel graag,
 Uw gansche leven is een *waag*.

Als wij 't Historieboek doorblaadren,
 Bewondren wij den vroeden aard,
 De vrome wijsheid onzer vaadren; —
 Doch helder wordt de zaak verklaard; —
 Wat toetssteen tegen goddeloozen
 Te kennen 't waar gewicht des boozen! —
 Daar 't geen de weegschaal rijzen doet,
 Toch nooit het zwaarste wegen moet.

Hoe nuttig zou het zijn te weten,
Wat heden nog den naaste scheelt;
Men vraagt soms: Is de man bezeten,
Die niets beduidt, zich veel verbeeldt? —
Dan zucht ik bij zijn zot gesnater:
Bestond de waag van OUDEWATER,
En woog 't gewoon gezond verstand,
Geen grooter lichthoofd ware in 't land.

1886.

27.

ALLERZIELEN LIED.

OP

HET VERDRONKEN NEDERLAND.

a.

Wanneer de stormwind uit 't Noordwesten
Ontbreideld raast en ijslijk woedt, —
De vogels vlieden naar hun nesten
En elk voortvluchtig huiswaarts spoedt, —
De droppels in den dampkring krielen —
Dan viert NATUUR haar ALLERZIELEN —
'k Stem met haar weeklacht in en zing
Van menig oord, dat ónderging.

Stille stede, rust in vrede,
 Klein kloekmoedig BOMMENEDE,
 Dat den SPANJAARD dorst weerstaan,
 Thans een prooi van d'Oceaan!

Rust in vrede, vele dorpen,
 Oudtijds overhoop geworpen,
 Door de branding weggespoeld,
 Waar nu ZEE en SCHELDE woelt!

Gij, des nachts ter kolk genooden,
 BRAAKMANS offers! SAAFTINGS dooden!
 BORRENDAMME, DUVENEE,
 REIMERSWALE! Rust in vree!

U gedenk ik, HOUWENINGEN!
 Als wij ELSJES trouw bezingen,
 Rust in vree, met HOLLANDS-WAARD
 Afgewenteld van de kaart!

Rust in vree, die door de golven
 Van de LAUWERS zijt bedolven,
 EZONSTAD, zoo zwaar bezocht,
 Dat den NOORMAN eens bevocht! —

Rust in vrede, WESTERREIDE!
 Dat aan de EEMS uw glans verspreidde.
 Maar, ontbloot van schut en schoor,
 In den DOLLART gingt te loor!

Heeft het onweer eens verbolgen
 't ZUIDERZEESCHE LAND verzwolgen,
 Rust in vree wat in dien nood
 Wegzonk in der baren schoot!

Als de orkanen hem omsinglen,
 Hoort de schipper klokjes tjinglen,
 Want in 't felste van de vlaag
 Luidt de noodbel daar omlaag.

Rust in vree, gij Welbeminden,
 Die de losgebroken winden
 Eens verscheurden door hun spel,
 Wat ter diepte voer, Vaarwel!

Rust in vrede, Duizendtallen,
 Door de vloedén overvallen,
 Overzerkt door slib en zand, —
 't ONDERZEESCHE NEDERLAND! —

En dan is 't of duizend wijzen
 Uit den killen afgrond rijzen,
 Zingen 't Allerzielenlied,
 Lisplend door het lillend riet . . .

Maar begint de orkaan te wijken,
 Toont de zon haar aanschijn weer,
 'k Zie de NEDERLANDEN prijken
 Schooner, sterker dan weleer;
 'k Zie een volk, gehard in 't vechten,
 Zonder aarzling, zonder schroom,
 Nieuwe, rijke strooken hechten
 Aan den felbestookten zoom.

Wat vernietigd, wat vernield zij,
 't Haalt niet bij den schat van buit;
 En een nieuwe geest bezielt mij —
 En mijn zangen roemen luid:

Den zeegod, wiens wil onze panden bezwaard
 heeft,
 In staat van beleg onzelanden verklaard heeft,
 Die dringend en dreigend aan oever en
 kust,
 Een volk heeft ten strijde en ten leven
 gerust.

1886.

28.

E E N

Z E E G E Z I C H T.

A.

Wanneer de zee haar grens ontvlood,
En de eb lei de oude kusten bloot,
Ontdekte zij uit 't verst verleden
Den grondslag van vergeten steden.

Hier dobbert nu de ranke schuit —
 De visscher werpt zijn netten uit —
 Waar 't gratig vee in 't kabblend zout leeft,
 Ligt 't land, waar eens de mensch gebouwd heeft.

Verschilferd is de breede muur; —
 De milde schenking der natuur,
 Ze is in de draaikolk afgeschoven
 Of oostwaarts over 't veld verstoven.

B.

Ik stond aan 't strand en overwoog
 Hoe schandlijk ons de zee bedroog,
 Ons had gestoord, onterfd, verdreven —
 En 'k had de vuist reeds opgeheven.

Ik tartte haar met barschen blik,
 Weerhield met moeite een luiden snik,
 En liet me in 't eind een vloek ontglippen,
 Die wiggelde op den rand der lippen.

Daar rijst — terwijl het water spat - -
 Een reuzenlijf uit 't maatloos bad —
 En elke schubbe, alsof 't een star was,
 Glimt fonklend aan zijn rinklend harnas.

De god, wiens donder ons verdoofd,
 Die ons verbrokkeld en beroofd,
 Belaagd, bekrompen en geplaagd heeft,
 Vraagt: wie geklaagd en uitgedaagd heeft.

Hij greep me en steeg een toren hoog,
 Sloeg naar omlaag zijn dreigend oog, —
 Toen was het of ik een tapijt zier,
 Dat half gerold en half gespreid lag.

De rol was 't smalle reepje duin,
 De broze weer van HOLLANDS tuin,
 Waaraan een vlakke vastgehecht was,
 Waar 't scheen, dat 't vloerkleed uitgelegd was.

Daar wees zijn arm naar 't westen heen,
 Waar over 't schuim het zonlicht scheen,
 Waar golven kookten, bruisten, woelden,
 En dwarlend door elkaar krioelden.

Hij sprak: Wat durft gij onderstaan?
 Ik wenk: Mijn benden rukken aan
 En duizend legioenen beuken,
 Wat een cohort wist in te deuken.

Dan zwicht en wijkt uw zwakke wal
 En stort ontworteld in uw dal; —
 De zeegod laat niet met zich sollen,
 Heeft macht het kleed ineen te rollen.

Dan dringt mijn schaar tot d'eersten dijk,
Den rug van het TEUTOONSCHE RIJK,
En mijne blonde nimfen dartlen,
Waar uw kabouters tegenspartlen.

Hij week en dook in 't zwalpend bed; —
Ik stond verbijsterd en ontzet, —
Zoodat ik sinds met alles vree heb,
En diepen eerbied voor de zee heb.

En daarom acht mijn stem 't niet licht,
En daarom tracht met klem van dicht
De zanger 't schrikbeeld van miljoenen
Met zijne kindren te verzoenen.

1886.

DE RUYTER-CANTATEN.

a.

EEN DE RUYTER-DAG.

24 Maart.

*Is het nieuwe niet veelal het oude in
het gewaad des tijds?*

*Strooit kwistig patriottenzaad —
Geen anarchisten zult gij maaien.!*

*Leert eene natie haar zwaartepunt in
zich zelve te zoeken.*

DE O. V. D. BERG.

Hij moest in nare stemming wezen,
Of uitgeziekt of afgeleefd,
Die eens gelukkig heeft geprezen
Het volk, dat geen historie heeft;
Een natie toch, die nooit zich roerde,
Noch stoornis kende of oorlog voerde,
Die nooit haar eigen erf verliet,
Aan 't leven hing met stille taaheid,
Is wellicht een model van saaiheid,
'k Benijd haar dien gelukstaat niet,

Was ik de zoon van een dier stammen,
 Wier voorgeslacht der eeuwen loop
 Besteedde aan 't rooken van de hammen
 Of liep met karnemelk te koop —
 Was ik gekweekt door zulk een veevolk,
 't Kan wezen, dat ik wakker meemolk,
 Aan 't karnen toog met vlijt en lust,
 En werkzaam deel nam aan den wedstrijd,
 Wie 't best gefokt heeft en gevetweid,
 Van hooger streven onbewust.

Dan bleef ik buiten angst en woeling
 En vond verstrooiing op den duur
 Met boterkleursel, leb en spoeling
 En bezigheid in stal en schuur. —
 Nu kan mij zulk genot niet boeien; —
 'k Zie nauwlijks weer de golven stoeien,
 Daar dwaalt mijn geest van oord tot oord,
 Vergeet verbouwen, harken, zaaien,
 Zwerft van NIEUW-ZEELAND naar JAN MAIJEN,
 Dat zich verschuilt in 't ijzig Noord.

Zoo kan mijn blik geen plek genaken,
 Geen eiland op 't onmeetlijk veld,
 Dat niet vertoont een HOLLANDSCH baken,
 Niet HOLLANDS vlag en vloot vermeldt; —
 Naast wondren van natuurtooneelen,
 Ontwaar 'k in alle werelddeelen
 Der vaadren fierheid, kracht en moed,
 En 'k roei verrukt met wijde riemen
 Van 't zog van BARENDs naar VAN DIEMEN
 En doe mij aan hun roem te goed.

Doch eene stem verdringt hen allen,
 Een ster glanst met onbluschbaar licht,
 Wischt namen uit en delgt getallen
 En blinkt alom ons in 't gezicht; —
 Waar ook de woeste baren zwellen,
 Wat verre dreven ook vertellen,
 Wat schim ook waar' langs 't vloeiend pad, —
 Een galm weerklinkt, een weerklink luidt er,
 Het is uw naam, MICHIEL DE RUYTER!
 Die alles in zich samenvat.

'k Wil niet uw schaamle jeugd beschrijven,
 Noch hoe gij 't nukvig lot verwont,
 Uw heldenaard, uw krijgsbedrijven,
 Van BARBARIJE tot de SONT;
 'k Wil de oude snaar voor u doen trillen,
 Gij, die van CHATHAM tot de ANTILLEN
 Hebt d'Oceaan in vuur gehuld;
 Dat 't nakroost nooit dien roem begrave,
 Maar elk geslacht op nieuw zich lave,
 Aan 't geen OUD-HOLLAND heeft vervuld.

Zoo ruste dan de lier niet langer,
 Die brons en grafsteen overtreft!
 Neen, iedere eeuw verwekke een zanger,
 Die u verheerlijkt en verheft!
 't Is lang genoeg na FEITH gezwegen,
 't Ware onrecht, zoo geen hymnen stegen
 Voor nieuwer tijd in nieuwer taal; ---
 Laat 't halve land aandachtig oor zijn,
 En de andre helft een eenig koor zijn,
 De dichter leider van 't koraal.

Toch zij het niet eens enklen dichten,
Wat 't jongst geslacht voor hem bereidt;
Er valt iets hoogers uit te richten,
Iets beters dient ten toon gespreid.
Men heeft gezocht wat dag te wijden,
Waarop een ieder zich verblijden,
De gansche natie juichen kon —
Wie die niet meermaals in den geest zag
Een schoonen, algemeenen feestdag,
Ter eere van der zeeën zon?

Geen jaren, kunnen of gelooven,
Die wars zijn van dit huldeblijk;
Wie wil het land zijn parel rooven,
Wie is niet met den voorzaat rijk?
Aan groot en klein moet hij behooren,
Die op den laagsten trap geboren,
Steeds stijgend 't schittrendst veld doorliep,
En tot de hoogste tree geklommen,
Den nijd van boven deed verstommen,
Een eigen plaats zich zelve schiep.

Wat zult gij weiflen, Landgenooten!

Die voor ons volk een feest begeert,

Dat alle standen houdt omsloten,

En iedren rang gelijk vereert; —

Die saam wilt strenglen, niemand krenken,

Wat naam, wat held zult gij gedenken? —

Gij raadt, gij wenscht, gij eischt dien dag; —

Barst, schoten, los! Waait uit, banieren!

Om 't eeuwig, heuglijk uur te vieren,

Waarop DE RUYTER 't leven zag!

b.

DE RUYTER INGEHAALD

NA DEN

SLAG BIJ KIJKDUIN.

21 Augustus 1673.

Soms rijst in bange dagen
Verlossing van de plagen, —
Waar komt de hulp van daan?
Hetzij 't een gunst van 't lot is,
Of een geschenk van GOD is,
Wij nemen dankbaar aan.

Hoort ginds 't geknal der schoten,
Ziet ginds die macht van vloten.

BATAVIA ter zee ;
BATAVEN uit de landen
Zij ijlen naar de stranden
En wachten 't eind van 't wee.

Of zij de dierbre vlag zien,
Den uitslag van den slag zien,
Zoekt ieders hunkrend oog ;
Daar komen ze aangevaren
De schepen op de baren —
En HOLLANDS vaan waait hoog.

Heil hem, die heil verwekte,
Die onze kusten dekte,
Den wereldweg ontsloot —
Nu blij het duin bestegen !
Den overwinnaar tegen !
Hoezee ! De vijand vlood !

Heil hem, uit ons gesproten !
Heil hem, het puik der loten,
Wiens stam zal voortbestaan !
Wiens leven als bewijs geldt — — —
En wie 't geschenk op prijs stelt,
Die bidt den Schenker aan.

6.

DE RUYTERS LIJKDIENST.

1676.

Daar loopt een vaartuig binnen —
Befloerst is mast en want —
Gedaan is ons verwinnen —
Vergaan, dien wij beminnen —
De hechtste zuil van 't land.

Die wonde, diep en gapend,
 Verwondt ons hart en ziel —
 De schrik der zee ontwapend,
 De wakkerheid ontslapend
 Wekt hen, dien hij ontviel.

Aan boord werd niet gesproken
 Van zuid- tot noorderkust —
 Hier werd de kracht gebroken,
 En 't machtig oog geloken
 Verzonk in eeuwge rust.

Alom is 't bitter klagen,
 Elk weent en jammert luid;
 Wie 't overschot ziet dragen,
 Behoeft niet rond te vragen,
 Wat deze kist besluit.

Die rouw zegt wie daar in is
 'En wie zijn huis verliet —
 Die vader van 't gezin is; —
 Wien 't sterven een gewin is —
 Die dooden sterven niet. (*)

Hoe hoog als heer verheven
 Aan gindsche zij van 't graf —
 Niets doofde hier zijn leven —
 Zijn kindren zijn gebleven,
 Die maagschap sterft niet af.

(*) Er bestaan woorden, die te goed gezegd zijn om verbeterd te worden. Zoo verdient dit eene plaats in de requiem-liturgie der geslachten.

d.

A P O T H E O S E.

Wat purpre koningssloep roeit aan
Om de eedle schim te ontvangen!
Zie statig die gestalten staan,
Met **HOLLANDS** heldre driekleurvaan
Bemanteld en omhangen.

Dra wordt de Groote aan boord gebeurd
 Door NEERLANDS oudre zonen,
 Een vorstenplaats hem waard gekeurd —
 En waar omlaag een natie treurt,
 Hier stijgen vreugdetonen.

Terwijl hem elk na 't luid geschal
 Begroet of stil bewondert, —
 Dreunt uit de verte een zware knal —
 Ginds rijst een grootsche Gloriehal,
 Van waar 't saluutschot dondert.

HEEMSKERK, DE LANGE, CLAESSENS, HEIN
 Omstuwen hem met eerbied,
 DE RUYTER, aller kapitein,
 Den vrijverkoren souverain,
 In wien men HOLLAND weerziet.

Met keur uit 't roemrijk VLISSINGSCH ras
 Roert HARING de elpen spanen; —
 Daar rondom licht de azuren plas —
 Zoo drijven hulken klaar als glas
 Op hoogere oceanen.

Een schare woelt aan d'oeverkant
 Om 't eerst de komst te melden; —
 Een standaard op 't paleis geplant
 Toont wapprend in een gulden brand:
 Het Vaderland zijn Helden.

Wat streed voor HOLLANDS heil en eer,
Waakt juichend voor den drempel;
Bij de intree van den nieuwen Heer
Legt TROMP zijn staf en sleutels neer
Voor d' Eerste van den Tempel.

En een victoriehymne rijst,
Een zegejubel ruischt er:
DE RUYTER, dien de wereld prijst,
Uw naam, o HELD, door glans omlijst,
Verzinke nooit in 't duister!

SLOT CANTATE

Wij kindren van een eeuw, die oud is,
Wier dorheid op ons overslaat,
Waar armoe bruist en woelzucht stout is
En vrede wijkt van overdaad —
Herademd! en 't verdriet verdrongen!
En 't warm, verkwikkend lied gezongen
Tot lof van hem, wiens keurbeleid
Ons land gered, ons roer bestuurd heeft,
Ons aangevoerd en aangevuurd heeft; —
DE RUYTER zij de ONSTERFLIJKHEID!

1886.

E E N V O N K S K E.

Toen eens VOLTAIRE's geest verscheidde,
 En uitweek als een laaie vlam,
 Die helderrooden glans verspreidde
 En fier zijn vlucht door d'ether nam —
 Ontmoette hij in 't opwaarts gaan
 Den sombren geest van OSSIAAN,
 Die 't dartel schittren ongezind was
 En donkerviolet van tint was.

Toen de een des andren gloed nabij was,
Schoot iedre vlam een vonksken uit, —
Het helderrood, zoodra het vrij was,
Werd door het donkerpaars gestuit;
Ik zag ze dra ineengespat,
Zij zochten naar een eigen pad
En vormden samen afgedreven
Een dwaallicht met zelfstandig leven.

Al starend op 't onzeker blikkren
Van 't mengsel, dwarlend door de lucht, —
Soms nauwlijks fladdrend bij het flikkren —
Daarna onstuimig in zijn vlucht; —
Stond ik verbaasd en overdacht,
Wat 't zijn mocht, dat daar in den nacht
Nu moedig scheen en dan bedeesd was —
Toen 'k merkte, dat 't mijn eigen geest was.

1886.

DE OUDE VAN DEN BERG.

Daar boven in zijn rotsspelonk
Zat de OUDE VAN DEN BERG verscholen —
En hij, die van zijn *haschisch* dronk,
Deed slaafs, hetgeen hem was bevolen ;
Of 't CHRISTEN was of SARACEEN,
Wat de OUDE doemde, dat verdween —
Hij was de vorst der ASSASSIJNEN,
En hij was meester van de zijnen.

Geen letsel, hinder of gevaar
 Kon 't wapen van zijn knecht weerhouden;
 Men moordde, men werd martelaar,
 Maar deed naar 't koningswoord des OUDEN;
 Scheen 't einde wreed — het doel was grootsch —
 Het was de Ridderschap des Doods,
 Wie met zijn leven 't feit betaalde,
 Wist, dat hij 't Paradijs behaalde.

Een ademtucht uit HASSANS mond
 Blies doodsverachting in zijn jongren;
 Om 't loon, dat hun te wachten stond,
 Wou elk verdorsten en verhongren; —
 Wie 't Hoofd aanschouwd had op zijn berg,
 Voelde in 't gebeent der leeuwen merg,
 Daar de OUDE hem den weg bereidde,
 Die vast door leed tot heil geleidde.

Dit zij ook, POËZIE, uw macht!
 Gebied en heersch weer onbedwongen!
 Verkwik, verhef, versterk, verzacht,
 Waar 't hart wordt door 't verstand verdrongen!
 Een lonk, een kus van die godin
 Houdt frischheid, lust en leven in,
 De loome geest verbreekt zijn boeien,
 En 't lang verstijfde raakt aan 't gloeien.

Vier, zanger, dan uw zegepraal!
Ontvolk 't azuur en spreid ons rozen!
Stort gij met keur en kern van taal
Den moede moed in bij 't verpoozen!
Wat 'k wensch — ik, die niet 't meeste verg —
Is, dat ook de OUDE VAN DEN BERG
Een enkele sneeuwlaag mocht ontdooien,
Een grimlach kon ten glimlach plooiën.

1886.

EENE DICHTERZIEL.

Wanneer de dichter heeft gezongen,
 Gewrocht heeft wat hij had bedacht,
 En naar het hoogste heeft gedongen,
 't Beoogde heeft tot stand gebracht, —
 Vraag niet: Wat is hij aangedaan?
 Want kracht is van hem uitgegaan.

Hij, die nooit neerzeeg na zijn streven,
 Nooit zielloos de eedle taak ontvloog,
 Heeft nooit zijn ziel geheel gegeven,
 En 't hoofd schreef voor wat 't harte loog; —
 De knutselaar boeleert om gunst —
 Den kunstenaar regeert de kunst.

1886.

VERHEFFING.

ODE AAN HOLLAND.

Was unsterblich im Gesang soll leben,

Muss im Leben untergehn.

SCHILLER (*Die Götter Griechenlands.*)

»Dat in 't oneindig ruim vervluchtig',
 Uit 't licht des menschlijken gebieds,
 Wat eeuwig, lieflijk en roemruchtig
 Zal leven in het rijk des lieds.”
 Zoo heeft een Dichtervorst geschreven —
 En voer naar 't maatloos verre land,
 Waarheen des Voortijds wrakken dreven,
 Ter kust der ballingschap gestrand.

Hij wenkt — en uit de schatspelonken,
 Waar ligt gestapeld en bewaard,
 Wat reeksen van geslachten schonken,
 Door geestendrommen saamgegaard,
 Toen uitgezet — van de Aard verdwenen —
 Daar roept zijn staf met zacht geklop
 De aloude goden der HELLENEN
 Uit 't duizlingwekkend donker op.

O Geest! Ontzaglijk is 't en loflijk,
 Als ge in 't onzienlijke u verliest,
 Wat zweeft, ontastbaar en onstoffijk,
 Tot voorwerp uwer zangen kiest, —
 Die tot de transen waagt te klimmen,
 Van 't geen vergaan kan smaadlijk zwijgt,
 Den blik weidt aan den zoom der kimmen,
 En ademt wat de kolk ontstijgt.

Maar even kostlijk, onverderflijk,
 Is hij, die gloed aan 't aanzijn geeft,
 Hij, die bezielt en maakt onsterflijk
 Wat log is en aan 't slijk verkleefd,
 Uit 't diepste poelwier vlecht een ruiker,
 Waar 't gansch geboorteland van geurt —
 Als hij niet doet als SCHILLERS »*DUIKER*»,
 Die machtloos 's konings telg verbeurt.

Een bloemenggaard moog' nooit verwelken!

Blink, HOLLAND, en verbleek niet meer!

'k Hef uit den afgrond gouden kelken

En leg die aan uw voeten neer; —

Zoo ken' 't heelal dit heuglijk wonder,

Dat gij, die van geen kwijnen weet,

Die niet in 't leven gaat ten onder,

Een eereplaats in 't lied bekleedt.

1886.

M I J N M U Z E.

MIJN MUZE, kloek en zacht van blos,
Draagt sierlijk schild en wapendos,
Op 't dichte haar een vederbos,

M I J N M U Z E.

MIJN MUZE, onversaagd en fier,
 Hanteert bevallig haar rapier,
 Slaat lichte wond — geeft licht kwartier,

MIJN MUZE.

MIJN MUZE heeft een blanke hand,
 Die 't flikkrend zwaard gespierd ompant,
 Doch streelt ze — 't dringt in 't ingewand,

MIJN MUZE.

MIJN MUZE lijkt soms hard en stug —
 Zij pruilt, of vliedt of stoot terug —
 Maar 't is een vlaag — straks keert zij vlug,

MIJN MUZE.

MIJN MUZE mint de harmonie,
 Haar klank is vol van melodie,
 Zelfs zonder *Lautphysiologie*,

MIJN MUZE.

MIJN MUZE lust wat lieflijk geurt,
 Heeft in de bloem haar praal bespeurd,
 Zelfs v o o r zij werd vaneengescheurd,

MIJN MUZE.

MIJN MUZE is een zigeunerin,
 Soms nukkig, doolziek, wulpsch van zin,
 Van stijve vormen geen vriendin,

MIJN MUZE.

MIJN MUZE, waar zij bruist en brandt,
 Zag graag zich los van iedren band —
 Toch redt haar weer 't gezond verstand, —

MIJN MUZE.

MIJN MUZE weent wel — zij 't ook zacht —
 Maar meestal, als zij schreit en smacht,
 Verberg ik, zwijg en sus haar klacht,

MIJN MUZE.

.

MIJN MUZE! 'k Heb u eens geducht,
 'k Heb 't oor gesloten voor uw zucht,
 'k Heb u belemmerd in uw vlucht,

MIJN MUZE!

MIJN MUZE! Bron van beter woord!
 Zoolang nog een uw stem bekoort,
 Laat nooit uw lievling onverhoord,

MIJN MUZE!

MIJN MUZE! Werd ik u onwaard, —
 Nog eens gelispt, — gewuifd, — gestaard! —
 En glansrijk zij uw hemelvaart,

MIJN MUZE!

1886.

WEERBAARHEID. ---

Aes Triplex.

HORATIUS.

Naar d' ouden Meester in het dichten
 Noemt men des wijzen zegepraal:
 Een pantser van drievoudig staal,
 Dat weerstand biedt aan priem en schichten. —
 Wanneer een kinkel naar u slaat,
 U 't lot in goeden kamp verlaat
 En ge overmand en weerloos staat —
 Dan dunkt me eerst kan men eervol zwichten; —
 't Is zaak, als zulks u wedervaart,
 Om bij den aangons van de wespen
 Den kolder deeglijk aan te gespen, —
 Maar niet voor ge uw tweesnijdig zwaard
 Op 's vijands schoften hebt geschaard,
 Of voor de wakkre kling vergruisd
 In splinters vloog uit de ijzren vuist.

1886.

DES DICHTERS HOOGSTE ROEPING.

*Ich sah des Ruhmes Heilge Kränze
Auf der gemeinen Stirn' entweiht.
SCHILLER (Die Ideale.)*

Hoe wordt de mosroos tot viooltje !
Hoe moedloos, SCHILLER, zucht gij dat!
Misgunt 't onschadlijk aureooltje,
Aan nietling en verwaten fat !
Wat klaagt gij in een vlaag van droefheid,
Dat u elk ideaal ontzonk,
Omdat de wereld u met stroefheid
Onthaalde en geen gastvrijheid schonk !

Is 't aan de wereld u te streelen,
 Te noodigen als feestgenoot? —
 U te onderkennen uit zoo velen
 En vreugd te werpen in uw schoot?
 Zichzelf als toonbeeld voor te houden,
 Als wars van laagheid, eigenbaat,
 Opdat de dichters schildren zouden,
 Wat zij als pronkstuk schittren laat?

Past 't u niet, die een man van macht zijt,
 Te toonen met een gulden mond,
 Dat gij van 't adellijk geslacht zijt,
 Dat balsem giet in 's werelds wond?
 Aan u een straal te laten vallen
 In 't sombre hart, in 't donkre huis,
 En paarden op den weg dier allen,
 Onwrikbaar in het volksgebruik.

'k Aanbid wat grenzeloos en groot is,
 En kruin en diepte trekt mij aan;
 Wat van het juk der sleur ontbloot is
 Kan mijn bewondring niet ontgaan;
 Ik loof hem, die den geest verlicht heeft,
 En keur mijzelf van trots niet vrij, —
 Doch wie een goede daad verricht heeft,
 Dien levensheld stel 'k boven mij.

1886.

37.

EENE

BIJZONDERE EN AFGESLOTEN
DICHTERTAAL.

k zie in elke menschentaal
Een letterkundig arsenaal,
En in dien ruimen woordenschat
Bestaan er oude en vreemde termen,
Waarmee de prulpoëten schermen,
Alsof daar poëzie in zat.

Hij, dien de geest der dichtkunst leidt,
 Vervalscht niet zijn verhevenheid,
 Hoeft raadloos niet in zijn bedrijf
 Uit slop en sluiphoek aller talen
 Versleten wapens aan te halen, —
 Zijn rusting past en hoort bij 't lijf.

Hij tast en schept aan iedren kant,
 Vult uit den rijkdom zijner hand
 Den voorraad aan, die hem ontbrak;
 Hij adelt wat zijn vingren slepen, —
 En 't geen zij op den bodem grepen
 Straalt smetteloos aan 't oppervlak.

1886.

DE ZINNEN.

Wat 't vochtig oog weer glans hergeeft,
Als 't in verdriet gekreten heeft
En lost der loome leden dwang —
Dat is de blos der kindervang.

Wat mij het oor in weemoed koost,
 Na sombre mijnring mij vertroost
 En weer ten leven wekken mag —
 Dat is een heldre meisjeslach.

Wat mij de vunze stad vergoedt,
 Mij d'akkermost vergeten doet,
 Als 'k van 't verstikkend gif verga —
 Dat is een bed met reseda. (*)

Wat 't matte steunt en 't wonde heelt,
 Het stugge strookt en dringt door 't eelt,
 De koude vingren zet in brand —
 Dat is een druk met zachte hand.

Wat ik als smaaklijk prijs en prees :
 Geveesde vrucht en sappig vleesch, —
 Haalt niet bij wijn, des geestes lont,
 En zoeten kus met purpren mond.

1886.

(*) „Vuns” is in het algemeen op een aantal steden toepasselijk.
 Tot toelichting van de drie laatste regels het volgende :

In sommige Oostelijke steden van ons land, waar vele ingezetenen
 tegelijk landbouwers zijn, hebben dezen de gewoonte de voortbreng-
 selen van hun huisvljijt in open vaatwerk veldwaarts te kruien. De
 argelooze wandelaar, die niet, als de kruier, het oog op de hoop des
 landmans gevestigd houdt, wordt plotseling op snerpende wijs aan
 zijne overpeinzingen onttrokken.

DRIEERLEI TOESTAND.

Wanneer 't mij woelt en bruist in 't hoofd, —
 Wordt 't vuur door de uiting eerst gedoofd, —
 Grijp 'k in vervoering naar de pen —
 Dan meen ik, dat ik dichter ben. —

Welt onweerstaanbaar lach en spot, —
 Ontschiet van zelf mij schicht en schot, —
 Verdenk ik d' eigen ernst van list —
 Dan, meen ik, ben ik humorist.

Ontbreekt mij lust en gloed en stof, —
 Blijf ik voor scherts en schoonheid dof, —
 Dan meen ik, als 'k mij zelve ken,
 Dat ik voorshands een doofpot ben.

1886.

TERUGZIEN.

Wie graag vertoeft bij 't geen verricht is,
Als de eerste geestdrift is bekoeld,
Zich na den arbeid beter voelt —
Kan zeggen, dat er goeds gesticht is.

Wie kan hernemen en herlezen,
Wat hij met welgevallen las —
Zij zeker, dat het deeglijk was,
Wat hij veelvuldig heeft geprezen.

Toch neem ik vaak — waartoe te veinzen? —
Den geest versuft en 't hoofd berooid,
Een prul ter hand, die mij verstroot —
Want krasse lui, die eeuwig peinzen!

1886.

DE HOOGSTE CRITIEK.

Een man, dien 'k mijn vertrouwen gaf

Als achtbaar rechter mijner werken,

Paalt niet het onbepaalbare af

En dweept niet met gareel en perken.

Hij hangt niet aan bekrompen leus,
 Gaat niet in 't kleine zich verdiepen —
 Zijn 't niet des schrijvers wil en keus,
 Die immers trant en vormen schiepen?

't Leerstellig *zeuren* over maat
 Houdt hij voor voddën van vertelsels;
 Daar toch de dichter hooger staat
 Dan makers van metrieke stelsels. (*)

Hij laakt en vonnist onbevreesd,
 Doch acht het tijd- en geestesschade
 Te vitten, als hij verzen leest,
 Of 't een romance is of ballade.

Hij flikt niet eerst een monsterrif
 En past uw vleesch op zijn scharnieren, —
 Zoekt niet bij andren 't eigen gif
 En wraakt geen humor in satiren.

Hem streelt alleen niet 't mingeklag
 Van 't hart verstooten en vertreden,
 Dat wellust vindt bij nacht en dag
 In 't vlijmend leed, dat werd geleden.

Hem streelt alleen niet 't los verbond
 Met haar, die lokkend englen lijken
 En u langs d' uitgetarten mond
 Het poezlig vleesch der wangen strijken.

(*) Men verliese hierbij de *practijk* van den O. v. d. B. niet uit het oog.

Hem streelt alleen niet 't woest getier,
 De dolle vreugd uit wijn geboren,
 't Lostoomig arm- en heupgezwier
 En 't springen der bacchantenkoren.

Hem streelt alleen niet 't zoet gekweel
 Van vogelijns in stille streekjes; —
 Er is nog meer dan 't windgespeel,
 't Gekabbel en 't gesuis der beekjes.

Hij haat 't gebeunhaas en 't gezwoeg
 Van hen, die in den veenpoel plassen;
 Hij kent nog *critici* genoeg,
 Die bij 't gezwets dier knechten passen.

Doch treft hij op zijn neetlig pad
 Wat sappig is en égenaardig,
 Een stuk, dat kern en ziel bevat —
 Hem voegt een stof den meester waardig.

Dan schept hij uit het bondig woord
 Het beeld van hem, die 't heeft gesproken, —
 Leest op de bladen naam en soort
 Der nieuwe bloem, die is ontloken.

Zoo wettigt hij een vorstenmacht,
 Wat nijd hem ooit dien rang misgunde —
 Zoo wordt het Oordeel Scheppingskracht —
 En de CRITIEK wordt LETTERKUNDE.

1886.

HET GEVAAR DER KUNST.

AAN MIJNE DIERBARE VRIENDEN DE PRUTSERS.

Wat soms de KUNST gevaarlijk maakt, —
 't Is, — als te fel de MUZE blaakt
 En al te onstuimig u omkronkelt, —
 Zoodat een vlam daarbinnen vonkelt,
 Die, door geen vasten wil gekeerd,
 Te vroeg de tengre pit verteert.

Wie ooit door zulk een gloed verviel,
 Niet 't vuurvast, vonkvrij prutspoëetje; —
 Gij, myrmidoontje, kladpygmeetje,
 Van pan- en pijpaaarde is uw ziel.
 Fel kunt gij smeulen, strafloos rooken; —
 De schoorsteenbrand door u ontstoken,
 Waarvan de walm den neus ons krenkt,
 Heeft nooit een vlieske in u gezengd.

1886.

POEZIE EN DICHTKUNST.

Meent niet versmadend of onwetend, (*)
 Dat POEZIE en haar gewicht
 Aan 't rijmgekoppel is geketend,
 Of in een vers besloten ligt.
 Al wat NATUUR en MENSCHHEID baren,
 De waarde der persoonlijkheid,
 Wat 't hoogste beeld zoekt te evenaren,
 Wat van 't gemeen zich onderscheidt,
 Wat zwaard en cithar en houweel is,
 Is POEZIE in wijden zin,
 Waarvan de DICHTKUNST slechts een deel is,
 't Zij schikgodesse of hartsvriendin.
 Meer is de hand, die 't broze sterkt,
 In stillen eenvoud 't goede werkt,
 Of groote daden heeft voldongen,
 Dan 't fleemen der poëtentongen.

1886.

(*) Er zijn lieden, die minachtend verklaren, dat zij nooit verzen lezen.

En wederom zijn er lieden, die spijtig verklaren, dat zij nooit patrijzen eten.

Waarom? — Omdat beide hun te machtig zijn.

44.

A A N

DE WELDOENERS

DER

M E N S C H H E I D.

*Z*ien we opwaarts en de kim omschanst ons,
Wat peilloos is en onbegrensd, —
Een helder hemelsblauw omglanst ons,
Dat niet als 't aardsche groen verflenst.

Doch drongt gij in 't gewelf daarboven
 Tot d' ongevonden sluitsteen door,
 De azuren tint schijnt uit te dooven
 En gaat in schemerzwart te loor.

Wie op de menschheid weet te staren,
 Als naar 't verheven sterrental,
 Zal eenheid, orde en wet ontwaren
 En godlijk waas omhult het Al.

Doch wie verzinkt in 't molm der hollen
 En 't licht aan d' ingang ziet voorbij,
 Zal in 't leprozenhuis verdolen —
 Waranden worden woestenij.

Hij kende omhoog al 't grauw der wolken —
 Hier zweert een wond, een zeedlijk zeer; —
 Hij laat zijn moed in 't diepst der kolken,
 Vindt zelden lust en liefde weer.

Tenzij zijn hart aan 't hoofd verwant is,
 En door een vasten riem beschut,
 En tegen smart en smaad bestand is,
 Bij voorbaat reeds den bouwval stut.

Die dan afkeerig, noch ontzet is,
 Vereedle 't vaak misbruikte woord:
»Dat 't heil des volks de hoogste wet is» —
 Hij strooie,.... streele,.... strale voort!

BUSKEN HUET en JONCKBLOET.

Men zie in het laatste deel der LITTERARISCHE FANTASIËN VAN BUSKEN
HUET, wat deze dacht van de NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE
na het lezen van JONCKBLOETS „GESCHIEDENIS:”

Hoe fier wij ook de snaren spannen,
Wij zijn een volk van leuteraars,
Van klapperlieden, lieremannen,
Drooglevers, knullen, rijmelaars;
HUET en JONCKBLOET. Alverschrikkers,
Zien binnen 't vaderlandsch bestek
Slechts letterdieven, pennelikkers,
Naast botmuil en verwaanden gek;
Zijn onze LETTREN vuile lompen,
De TAAL is de eigen vodderij,
't Is saai en lijmrig en bekrompen,
Als platte poorters spreken wij (*).

(*) Al deze lieflijkheden zijn ontleend aan het Artikel „DR. JONCKBLOET in de LITT. FANT. 4de REEKS, 7de DEEL, PAG. 102. Wij kunnen er ter geruststelling bijvoegen, dat zij alleen de *zoogenaamde* letterkundigen betreffen.

Waar smaad en grootspraak hier bedroeven,
Toch schuilt er in dien vloek iets waars;
En 't is uw schuld, Gij Letterboeven!
Gij Prutsers en gij Peuteraars! —
Mocht ge eens, O Wetenschap! beseffen,
Gij aan de kunst het naast verwant,
Dat meer is sterken en verheffen,
Dan grazen in de prullenmand!
Wat zult ge aan 't bocht uw macht verspillen!
Doe voor 't bestaande schoon ons trillen!
Scheep krachtig vocht en houd uw brij!
Huet zij snarrig, 'k roep niet: »Straf hem!»
Weldadig werk' zijn schrille grafstem!
Zijn laatste striem worde artsenij!

OPMERKINGEN BIJ DE VERSCHENEN BUNDELS
VAN DEN O. v. D. B.

Strooptochten door Nederland.

VERBETERINGEN.

Pag. 28, nr. 76. lees: Gorineezen.

Pag. 33, Nr. 87. Reg. 12. lees: »doorweekten vloer».

Pag. 47, Nr. 117. Reg. 3. lees: »Alsof de SCHELDE niet bezat».

Pag. 66, Aanteekening 2. lees: »*ten oosten* in plaats van *ten westen* van».

Voorts de volgende Nommers liever aldus te veranderen.

18.

Kennst du das Land, wo die Citronen blühen?

GÖTHE.

Poëtisch zij 't klimaat, waar 't land van den citroen is —

Maar wat is Episch — als 't niet VAASSEN (1) en 't niet OENE (2) is?

(1 & 2) Dorpen onder Gem. Epe (Gelderland).

GEVOLGEN DER ZWAARMOEDIGHEID.

Dat leed soms booze wanhoop baart
 En menig stervling voor die kwaal zwicht —
 Verklaart den kenner onzer Aard,
 Dat KOMMERDIJK (3) bij GALGENDAAL (4) ligt.

(3 & 4) Gehuchten onder Gem. Gent (Gelderland.)

NIEMAND HINKT AAN EEN ANDERMANS ZEER.

NATUUR brengt geen gelijkheid mee —
 Heft A zich tot de hoogste tree,
 B is in grootte of geest geringer;
 Zoo heeft de ZEEUWSCHE ondiepe zee
 Een HOMPEL (5) naast een HOOGEN SPRINGER. (6)

(5) Gedeelte van den Roompot. — (6) Zandbank in de Westerschelde.

EEN MILDE VLIET.

Waar ook een vruchtbaar nat 't gezegendst vlek voorbijvloot,
 Niets laaft en voedt gelijk, als 't vocht van SCHAGENS BRIJSLOOT. (7)

(7) Wetering in de N.-Holl. Gem. Schagen.

EEN UITGEWEKEN WEEKDIER.

Waarschijnlijk is soms 't ware niet —
 Het ongelooflijkste geschiedt —
 Dit blijkt u vliegend langs ons spoor-net,
 Als ge eens tot 't hart der GRAAFSCHAP doorzet
 En VORDEN u een MOSSEL voorzet. (8)

(8) Dorp in de Geld. Gem. Vorden.

DE NADEELEN VAN HET DALTONISME.

Wie ROODESCHOOL (1) bezoekt of SCHIELANDS BONTEPAAL (2),
 WITMARSUM (3), BLAUWKAPEL (4) — of wie 't er op gezet heeft
 Te trekken naar GRIJSOORD (5), of GROENLOO (6) — 't zij hij dwaal'
 Naar GRAUWENDIJK (7), BRUINISSE (8) of wel naar ZWARTENWAAL (9) —
 Hij vindt voor 't schildersoog een feestelijk onthaal
 En roemt een land, dat zooveel verf op zijn palet heeft;
 Als hij geen baatzucht kent, maar wat meegaand gezind is,
 Bejammert hij 't gemis van hem, die kleuren blind is.

(1) Buurtschappen in de Gron. Gemeenten Middelstum en Uithuizermee-
 den. — (2) Buurtsch. op de grens van Rotterdam en Delftshaven in 1886 on-
 danks de vereeniging der beide Gem. nog van een tolhek voorzien. — (3) Dorp
 in de Friesche Gem. Wonsradeel; — (4) Dorp in de Utrechtsche Gem. Maar-
 tensdijk. — (5) Naam der Heerlijkheid die Onde- en Nieuwe-Tonge om-
 vatte. — (6) Gem. in Geld. — (7) Buurtschap in Gron. onder de Gemn. Ten Boer
 en Slochteren. — (8) Gem. in Zeeland (Duiveland.) — (9) Gem. in Zuid-
 Holland (Voorne.)

Flonkerstippen der Historiën.

VERBETERINGEN.

Pag. 9. Couplet 3, Reg. 5. Lees:

»Mag nu 't verstrooide volk vergeten.»

Pag. 32. Regel 2, lees: »zorgt».

Klokketonen.

VERBETERINGEN.

Pag. 12. Regel 1. lees »zomersche praal.»

Pag. 68. Couplet 1. Regel 5. lees: »Kijkt».

Pag 79. couplet 1. Regel 2. lees: »toeval».

Berg-Echo's.

OPMERKING.

Nr. 28. BOMMENEDE op SCHOUWEN, nabij ZONNEMAIRE, vergaan 1682.

BORRENDAMME, dorp ten Z. van ZIERIKZEE, vergaan 1613.

DOVENEE of DUIVENEE, dorp van het VERDRONKEN LAND VAN Z. BEVELAND, vergaan omtrent 1530.

HOUWENINGEN, een der niet meer herwonnen dorpen, vergaan door den St. ELISABETHSVLOED, 18 Nov. 1421.

EZONSTAD, voormalige plaats in de Friesche Gem. Oost-DONGERADEEL.

WESTERREIDE aan de EEMS, in het laatst der 16de eeuw vergaan.

Bij W. HULSCHER G.J.ZN. te Deventer zijn verschenen :

DE OUDE VAN DEN BERG

STROOPTOCHTEN DOOR NEDERLAND

OF

GEOGRAPHISCHE LESSEN

IN

SNELDICHTEN EN SPELINGEN DES WOORDS.

Prijs f 0.50.

FLONKERSTIPPEN DER HISTORIËN

OF

GESCHIEDKUNDIGE LESSEN IN LIERDICHTEN EN
SPELINGEN DES WOORDS.

Prijs f 0.50.

K L O K K E T O N E N

ZANGEN EN SATIREN.

Prijs f 0.75.